4.4.4/14V344

بسمه تعالی "با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی رییس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه تجارت ترجیحی بین جمهوری اسلامی ایـران و جمهوری مردمی بنگلادش" که بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

محمود احمدی نژاد رییس جمهور

4.4.4/14/9 4.4.4 1710 1811

مجلس شدورای اسدلامی اداره کل قوانین این طرح در جلسه علنی ۱۱۸/ ۲۶ مورخ ۱۱۸/ ۱۱۸۷ این طرح در جلسه علنی ۱۱۸۰ مورخ ۱۸/ ۱۸۸ این اعلام وصول و در دفتر طرح ها و توایح دبیرخانه اداره کل قوانین به شعاره ثبت موسوع م و شعاره ترتیب چاپ می م

بسمه تعالى

مقدمه توجیهی:

با عنایت به اهمیت گسترش روابط تجاری در توسعه اقتصادی کشورها و نظر به ثمربخش بودن استقرار بستر قانونی برای فعالیتهای تجاری بین اتباع دولتهای ایران و بینگلادش و به منظور ایجاد تسهیلات مناسب در روابط اقتصادی بین دو کشور و نیز در جهت ارتقای سطح همکاریهای دوجانبه و تحکیم مناسبات میان آنها، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می گردد.

"لایحه موافقتنامه تجارت ترجیحی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری مردمی بنگلادش"

ماده واحده ب موافقتنامه تجارت ترجیحی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری مردمی بنگلادش مشتمل بر یک مقدمه و بیست و دو ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

وزير بازر گاني

وزير امورخارجه

19402

«بسم ا... الرحمن الرحيم».

موافقتنامه تجارت ترجیحی فیمابین نیے جمهوری مردمی بنگلادش و جمهوری اسلامی ایران

مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران (ایران) و دولت جمهوری مردمی بنگلِادش (بنگلادش) که از این پس «طرفهای متعاهد» خوانده خواهند شد.

با توجه به دوستی دیرینشان ؛

با امید به اینکه این موافقترامه محیط مناسبی را برای روابط اقتصادی و منطقهای میان آنها ایجاد خواهد کرد:

با تصدیق اینکه تقویت همکاری نزدیکتر اقتصادی آنها متضمن منافع اقتصادی و اجتماعی بوده و موجب بهبود استانداردهای زندگی مردمشان خواهد گردید؛

با در نظر داشتن اینکه توسعه روابط تجاری و اقتصادی دوجانبه موجب افزایش ارتباطات طرفهای متعاهد و در نتیجه پیشبرد صلح و ثبات منطقهای خواهد شد؛

با توجه به اینکه اینگونه ترتیبات تجاری دو جانبه به تقویت پیوندهای نزدیکتر با سایر نظامهای اقتصادی در منطقه کمک خواهد کرد؛

با اعتقاد به اینکه این جارچوب قراردادی میتواند به تدریج گسترش یابد و به حوزه های جدیدی از منافع مشترک نیز تعمیم یابد:

با تاکید بر لزوم متنوع سازی محصولات عبادله شده به منظور کمک به توسعه بیشتر اقتصاد خود؛

با در نظر گرفتن اینکه گسترش بازارهای داخلی آنها از طریق همکاری تجاری، پیش شرطی مهم برای تسریع فرآیند توسعه اقتصادی شان است؛

با در نظر داشتن تمایلشان به گسترش تجارت دوجانبه ای که به نفع هر دوی ایشان است؛ و با تصدیق اینکه کاهش و حذف تدریجی موانع فرا راه تجارت از طریق این موافقتنامه تجارت ترجیحی دو جانبه و که از این بس «موافقتنامه» خوانده خواهد شد) به توسعه تجارت دوجانبه و همچنین تجارت جهانی کمک خواهد کرد،

به شرح ذبل توافق می کنند:

E. V. E

عادة 1:اهداف

۱- اهداف این موافقتنامه عبارت اند از :

- تقویت روابط اقتصادی میان طرفهای متعاهد؛
- افزایش حجم تجارت کالا بین طرفهای متعاهد؛
- ایجاد محیطی قابل پیشبینی تر و امن تر برای رشد پایدار تجارت بین طرفهای متعاهد؛
- تقویت و گسترش تدریجی این ترتیبات تجاری ترجیحی و ارتقای آن به یک موافقتنامه تجارت آزاد که می تواند در آینده مورد توجه قرار گیرد؛
  - گسترش تجارت دوجانبه از طریق جستجوی حوزههای جدید همکاری:
    - تسهیل متنوع سازی محصولات مبادله شده بین طرفهای متعاهد؛
      - تشویق رقابت بیشتر در میان بنگاههای خود و
- بدین ترنیب کمک به توسعه و گسترش تجارت دوجانبه و جهانی به طور هماهنگ، از طریق حذف موانع فراراه تجارت.

مادة 2: تعاريف

ازنظر این موافقتنامه:

- ۱- «تعرفه» یعنی حقوق گمرکی مذکور در جداول ملی طرفهای متعاهد؛
- ۲- «شبه تعرفه» یعنی هرگونه هزینه و عوارض مرزی غیر از تعرفه، با اثری شبیه تعرفه که بر معاملات تجاری خارجی و صرفاً بر واردات اعمال می شود. در عین حال مالیاتهای غیرمستقیم و عوارضی که به همان ترتیب بر محصولات داخلی مشابه وضع می شوند. شبه تعرفه نیستند. هزینه های ورودی مربوط به خدمات خاص ارائه شده نیز اقدام شبه تعرفه ای محسوب نخواهد شد.
- ۳- «مانع غیر تعرفهای» یعنی هر اقدام، مقرره یا رویهای غیر از تعرفه و شبه تعرفه، که اثرش محدود کردن واردات یا ایجاد اختلالی قابل توجه در تجارت بین طرفهای متعاهد باشد.
- ۴- «محصول» یعنی هر نوع محصولی از جمله محصولات صنعتی و کالاها در اشکال خام، نیمه فرآوری شده و فرآوری شده آن.
- ۵- «رفتار ترجیحی» یعنی هر نوع امتیاز یا مزیت اعطا شده به موجب این موافقتنامه توسط
   یک طرف متعاهد از طریق کاهش تعرفهها در مورد تبادل کالا
  - ۶- «کارگروه» یعنی کارگروه مشترک موضوع ماده (۱۶).
- ۷- «آسیب جدی» یعنی خسارت عمده به تولیدگنندگان داخلی محصولات مشابه یا همگن به علت افزایش قابل توجه واردات مشمول رفتار ترجیحی، در حالانی که موجب زیانهای قابل توجهی از نظر درآمد، تولید یا اشتغال شود که در کوتاه مدت غیرقابل تحمل باشند. بررسی میزان تأثیر بر صنعت داخلی مربوطه، همچنین باید شامل ارزیابی سایر عوامل و شاخصهای اقتصادی مرتبطی باشد که بر وضعیت صنعت داخلی آن محصول تأثیر گذارد.

- ۸- «تهدید آسیب جدی» یعنی موقعیتی که در آن افزایش قابل توجه واردات مشمول رفتار ترجیحی، آن چنان ماهیتی دارد که موجب آسیب جدی به محصولات داخلی می گردد و آسیب مزبور اگرچه هنوز ایجاد نشده، آشکارا قریب الوقوع است. تعیین وجود تهدید آسیب جدی باید به جای ادعا، حدس و گمان یا احتمالات ضعیف یا فرضی صرف، بر واقعیات مبتنی باشد.
- ۹- «اوضاع و احوال بحرائی» یعنی ایجاد موقعیتی استثنایی که در آن واردات بسیار زیاد مشمول رفتار ترجیحی، موجب ایجاد آن گونه «آسیب جدی» یا تهدید آسیب جدی می گردد که جبران آن دشوار بوده و اقدامی عاجل را می طلبد.
- ۱۰ «قیمت شکنی» یعنی وارد کردن محصول به جریان داد و ستد طرف متعاهد دیگر به ارزش کمتر از ارزش عادی آن که عبارت است از قیمت قابل مقایسه در جریان محمولی تجارت برای محصول مشابهی که جهت مصرف در کشور صادر کننده در نظر گرفته شده است، یا در صورت فقدان این قیمت داخلی عبارت است از بالاترین قیمت قابل مقایسه برای محصول مشابه جهت صدور به هر کشور ثالثی در جریان عادی تجارت یا هزینه تولید محصول در کشور مبداء به علاوه مبلغ معقولی برای هزینه فروش و سود.
- ۱۱- « حاشیه ترجیح» یعنی درصدی از تعرفه که بر مبنای آن تعرفه واردات از یک طرف متعاهد به طرف دیگر در نتیجه رفتار ترجیحی کاهش داده می شود.

مادة ۳: حوزه شمول و پوشش

این موافقتنامه و تمامی مقررات مندرج در آن، بر تجارت میان طرفهای متعاهد در مورد تمامی محصولات تحت پوشش این موافقتنامه حاکم خواهد بود.

مادهٔ 4 : تعرفهها: شبه تعرفهها و موانع غیرتعرفدای

- ۱- طرفهای متعاهد بدین وسیله از طریق این موافقتنامه، یک ترتیب نجاری ترجیحی ایجاد
   می کنند.
- ٔ ۲- طرفهای متعاهد امتیازات تعرفه ای را بر مبنای «حاشیه ترجیح» به یکدیگر اعطا خواهند. کرد که بر جداول تعرفه ای ملی ایشان مبتئی خواهد بود.
- ۳- به علاوه، طرفهای متعاهد توافق می کنند که از تاریخ لازم الاجرا شدن این موافقتنامه، کلیه موانع غیرتعرفهای و هرگونه اقدام معادل دیگری نسبت به جابجایی کالا، مگر (اقداماتی که سازمان جهانی تجارت مجاز می شمارد و) اقداماتیکه بر اساس ماده ۸ این موافقتنامه اعمال می شوند را حذف کنند.
- ۴- طرفهای متعاهد که فهرست شبه تعرفه های خود را مبادله کرده اند، همچنین توافق می
   کنند که بدون رضایت متقابل، شبه تعرفههای موجود را افزایش ندهند و شبه تعرفه جدید
   یا اضافی وضع ننمایند.

 ۵- در اجرای این موافقتنامه، طرفهای متعاهد باید به اصل رفتار متقابل عنایت کامل میذول دارند.

۶- طرفهای متعاهد آزاد سازی بیشتر در تجارت دوجانبه خود را از طریق مشورتهای آینده مدنظر قرار خواهند داد.

مادةً ٥: رفنار ملل كاملهالوداد

طرفهای متعاهد باید در خصوص کلیه قواعد، مقررات، رویهها و تشریفات حاکم بر تجارت، از جمله رویه های ارزش گذاری گمرکی و همچنین روشهای انتقال بین المللی وجوه برای تجارت، بدون قید و شرط رفتاری را با یکدیگر اعمال کنند که از رفتار با هر طرف غیرمتعاهدی نامطلوب تر نباشد. مع هذا، هیچ یک از طرفهای متعاهد استحقاق برخورداری از سهمیههای نرخ تعرفهای یا امتیازات تعرفهای که هریک از طرفهای متعاهد در چهارچوب یک موافقتنامه تجارت آزاد، موافقتنامه تجارت منطقهای خاص به کشور دیگری اعطا کرده یا خواهد کرد، نخواهد داشت، مگر آنکه توافق خاص متقابلی بین طرفهای متعاهد وجود داشته باشد.

مادة 2: رفتار ملي

قوانین و مقررات داخلی و کلیه سایر اقدامات و تشریفات حاکم یک طرف متعاهد بر واردات از طرف متعاهد بر واردات از طرف متعاهد دیگر، نباید به گونهای اعمال شود که متضمن حمایت از تولیدات داخلی باشد. طرفهای متعاهد باید رفتاری را با محصولاتی که مبداءشان سرزمین طرف متعاهد دیگر است اعمال کنند که نامطلوب تر از آنچه که به محصولات داخلی مشابه اعطا می شود، نباشد.

مادة 2: شفافيت

طرفهای متعاهد تعهد میکنند که شفافیت را در خصوص مقررات و رویههای مربوط خود، از طریق انتشار آنها رعایت نمایند. طرفهای متعاهد همچنین باید یکدیگر را از اقدامات جدیدی که مربوط به یا موثر بر عملکرد این موافقتنامه میباشد، مطلع نمایند.

مأدة له: استثنائات

هیچ چیز در این موافقتنامه مانج از اعمال ممنوعیت با محدودیت بر واردات صادرات یا گذرکالا (ترانزیت) بر اساس دلایل مربوط به اخلاق عمومی، ارزشهای مذهبی، نظم عمومی، امنیت ملی، حفظ حیات و سلامت انسان، حیوان و گیاه، حفظ گنجینه های ملی دارای ارزش هنری، تاریخی یا باستان شناسی، حفظ منابج طبیعی تمام شدنی و ذخایر ژنتیکی و مقررات مربوط به طلا یا نقره نخواهد بود، مشروط به اینکه این اقدامات به گونه ای اجرا نگردد که تبعیضی خودسرانه با غیرقابل توجیه یا محدودیتی پنهان را در تجارت بین طرفهای متعاهد بوجود آورند. همچنین، هیچ چیز در این موافقتنامه نباید به گونه ای تلقی شود که هر یک از طرفهای متعاهد را ملزم به ارائه اطلاعاتی سازد که افشای آنها را مغایر با منافع اساسی امنیتی خود می داند.

.مادة 9 : قواعد مبدأ

محمولات تحت یوشش مقررات آین اجافقتنامه، به شرط رمایت الزامات قواعد میدا قندرج در پیوست (پ) این موافقتنامه که جزء لاینفک آن مییاشد، تنایسته رفتار لرجیحی خواهند بود.

مادة ١٠ : اقدامات حفاظتي

- ۱- اگر محصولی به چنان نعو یا طفاری وارد میرزمین یک طرف متعاهد شود که موجب آسیب جنی یا تهدید آسیب جنی در سرزمین آن طرف متعاهد گردد. آن طرف متعاهد می تواند: جز در اوضاع و احیال عجزانی، پس از نشورت با طرف متعاهد دیگر، موقتاً رفتار ترجیحی اعظا شده ایراساس این مواققتناهه به آن محصول را به حالت تعایق در آورد.
- الم حر الماه طرف متعاهدی بواساین شوایط ملکور در بند (۱) این ماده اقدامی اتخاذ کرده باشد،
  باید به طور همزهان طرف متعاهد ذیگر و کارگروه مشترک تاسیس شده بر اساس جاده
  (۱۶۶) را از این امر حطای سازد. کارگروه باید با طرفهای متعاهد مشورت نماید و بکوشد برای اصلاح آن وضعیت: به توافقی مرضی الطرفین دست یابد اگر این مشورایا نتوانند مسئله آن حل نماید، طرف متعاهد متاثر از آن اقدام حق خواهد داشت رفتار ترجیعی معادل با آن را دس بگدود.

مادة (1: اقدامات ضعفِّهمت شكتى

اگر هریک از طرفهای جثعاهد اخراز ثفاید که در تجارت با طرف هنعاهد دیگر فینت شکنی رخ میدهد، می تواند عوازش مدفیمت شکنی رخ میدهد، می تواند عوازش مدفیمت شکنی شده و و دردات محصولات قیمت شکنی شده و فنع کند. مشروط یه آنکه احراز کند اثر فیفت شکنی، حسب مورد به صورتی است که باعث ورود یا ایجاد تعقر ورود آسیب اساسی به مبنعت داخلی موجود می شود یا ایجاد یک صنعت داخلی و به طور اساسی به تأخیر می اندازد.

مادهٔ ۱۲ تراز برداختها

- ا- هریک از طرقهای متعاهد، زمالیکه با مشکلات جدی تراز پرداخته؛ یا خطر بروز جنین مشکلاتی مواجه گردید با زعایت شرایط و رویههای مقرر در این ماده، می تواند اقدامات محبودکنندهای را در خصوص التقال وجوه برای مهادیات حساب جاری خود در چارچوب این موادقتنامه اتحاد کند.
- ۱۳ هر طوف متعاهدی که قصد توسل به چئین اقداماتی را دارد، پاید به منظور طرح ریزی سازهاری مرضیالطرفین جهبت. پرداختن به وضعیت مزبور، با طرف متعاهد دیگر مسورت نمایند در مواقعی که مشورت قبلی عملاً امکان پذیر نباشد، آلها-باید بلاقاصله پس از اتخاذ این اقدامات، با یکدیگر مشورت نمایند. طرفهای متعاهد باید در خلال مشورت، تمامی دیگر راه حل های ممکن جایگزین را جهت پرداختن به وضعیت مزبور، به نحو جامع مورد ملاحظه قرار دهند.

۳- اگر طرفهای متعاهد نتوانند ظرف سه ماه از زمان آغاز چنین مشورتهایی به توافقی مرضیالطرفین دست یابند، طرف متعاهد متأثر از مشکلات جدی تراز پرداختها، می تواند اقدام مذکور را اتخاذ یا حفظ نماید، مشروط به اینکه آن اقدام:

الف) موجب ورود خسارت غیرضروری به منافع تجاری، اقتصادی یا مالی طرف متعاهد دیگر نگردد ؛

ب) سختگیرانه تر از آنچه که برای حل مشبکلات تراز پرداختها یا خطر بروز آنها ضروری است، نباشد؛

ج) موقت بوده و تدریجاً با بهبود وضعیت تراز پرداختها کنار گذاشته شود.

د) به گونه ای اعمال گرده که نسبت به طرف متعاهد دیگر رفتاری نامساعدتر از هیچ طرف غیرمتعاهدی صورت نگیرد.

۴- چنانچه اقداماتی که یک طرف متعاهد بر اساس مقررات این ماده اتخاذ میکند، به طور قابل توجهی بر تراز امتیازات داد و ستد شده تاثیر گذارد، طرف متعاهد دیگر حق خواهد داشت از تعهدات خود براساس این موافقتنامه در خصوص تجارت اساساً معادل، تا زمانیکه آن اقدامات محدود کننده کنار گذاشته شوند، عدول کند.

مادة ۱۳: صدور مجدد و شرط کمبود داخلی

۱- در صورتی که هریک از طرفهای متعاهد ممنوعیت یا محدودیتی را در ارتباط با ورود یا صدور محصولی از، یا به طرف غیرمتعاهدی وضع یا حفظ نماید، هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید به گونه ای تفسیر گردد که مانع شود آن طرف متعاهد:

الف: ورود محصول مورد نظر را از آن طرف غیر متعاهد، از طریق سرزمین طرف متعاهد دیگر محدود یا ممنوع نماید: یا

ب: صدور محصول مورد نظر را به سرزمین طرف متعاهد دیگر مشروط به آن نماید که آن محصول به صورت مستقیم یا غیر مستقیم، بدون مصرف شدن در سرزمین طرف متعاهد دیگر، به طرف غیر متعاهد مزبور صدور مجدد نشود.

۲- به علاوه، هیچ یک از مقررات از این موافقتنامه نباید مانح از حفظ یا اتخاذ هر نوع اقدام
 لازم محدود کننده تجارت، جهت برطرف ساختن یا جلوگیری از ایجاد یا تهدید ایجاد
 کمبود جدی هر محصولی شود که برای طرف متعاهد صادر کننده ضروری تلقی می گردد.

مادة 14 : انتقال وجوه

کلیه دریافتها و پرداختهای مربوط به معاملات تجاری مشمول این موافقتنامه، باید مطابق با قوانین و مقررات هر یک از طرفهای متعاهد با ارز قابل تبدیل صورت گیرد.

ماده 15؛ استانداردها، مقررات فني و اقدامات بهداشتي و بهداشت نباتي

طرفهای متعاهد باید تضمین نمایند که استانداردها،مقررات فنی و اقدامات بهداشتی و بهداشت نبائی به گونه ای تهیه، وضع یا اعمال نگردند که مانعی فراراه تجارت متقابل ایجاد یا از تولیدات داخلی حمایت کنند.

بر این اساس طرفهای متعاهد باید:

الف: تضمین نمایند که هر نوع اقدام بهداشتی یا بهداشت نباتی با توجه به اطلاعات علعی مربوطه موجود و شرایط منطقه ای، صرفاً در حدی اعمال گردند که برای حفاظت از حیات یا بهداشت انسان، حیوان یا گیاه ضروری میباشد، بر اصول علمی میتنی باشند و بدون مدارک کافی ادامه نیابند:

ب- تضمین نمایند که هدف یا اثر تهیه، وضع یا اعمال استانداردها و مقررات فنی ایجاد موانع غیرضروری فراراه تجارت متقابل نباشد. بدین منظور، استانداردها و مقررات فنی نباید موجب تضییقات تجاری بیش از میزانی باشد که برای تحقق هدفی مشروع لازم است و در این راستا باید خطراتی که عدم تحقق آن هدف مزبور می تواند ایجاد کند، مورد توجه قرار گیرد. این اهداف مشروع شامل اقداماتی است که در ماده (۸) ذکر شده است. در ارزیابی چنین خطراتی، عوامل مربوطه ای که مورد لحاظ قرار می گیرند شامل اطلاعات علمی و فنی موجود. فن آوری پردازش یا مصارف نهایی در نظر گرفته شده برای محصولات می باشند و

ج - شناسایی متقابل استانداردهای خود را مدنظر دهند.

ماده ۱۶: کارگروه مشترک

- ۱- کارگروه مشترک در سطح مدیران کل طرفهای متعاهد تاسیس خواهد شد. کارگروه باید ابتداثاً در فاصله شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این موافقتنامه و پس از آن حداقل سائی یک بار یا در صورت و زمان لزوم به منظور بررسی پیشرفت در اجرای این موافقتنامه تشکیل جلسه دهد.
- ۲- کارگروه باید در فاصله شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این موافقتنامه، آیین کار خود را تدوین نماید.
- ۳- کارگروه همچنین می تواند هر کارگروه فرعی وا یا گروه کاری را که لازم تشخیص دهد. برای منظورهای خاص تأسیس نماید.
- کارگروه باید فرصت کافی را برای مشورت پیرامون اظهارات هر یک از طرفهای متعاهد در
   ارتباط با هر موضوعی که بر اجرای این موافقتنامه تاثیر گذارد، فراهم نماید.

ماده ۱۲: مشورت

- ۱- هر یک از طرفهای متعاهد باید هر اظهاری را که ممکن است بوسیله طرف متعاهد دیگر در ارتباط با هر موضوعی طرح گردد که بر اجرای این موافقتنامه تأثیر گذارد. با نظر مساعد مورد بررسی قرار دهد و فرصت کافی را برای مشورت درخصوص آن فراهم نماید.
- ۲- کارگروه مشترک باید در صورت درخواست هریک از طرفهای متعاهد، به منظور بررسی هر مسئلهای که از طریق مشورت به موجب بند (۱) این ماده، راه حل رضایت بخشی برای آن فراهم نگردیده است. تشکیل جلسه دهد.

مادة 11 : حل و فصل اختلافات

- ۱- هر اختلافی که از تفسیر و ایا اجرای این موافقتنامه ناشی گردد، باید در وهله نخست از طریق مشورتهای دوجانبه به صورت دوستانه حل و فصل گردد.
- ۲- در صورتی که اختلاف مورد نظر به طور دوستانه ظرف ۹۰روز از آغاز مشورتها حل و فصل نگردد، هر یک از طرفهای متعاهد می تواند بر اساس قوانین و مقررات خود آن را به یک هیئت داوری متشکل از نماینده ای از طرف هر یک از طرفهای متعاهد و شخصی غیرتبعه طرفهای متعاهد که از طریق توافق میان نمایندگان مزبور انتخاب خواهد شد ارجاع دهد.
  - ۳- هیات داوری وظیفه تعیین آیین دادرسی خود را برعهده دارد.
- ۴- طرفهای متعاهد باید با هیئت داوری جهت بررسی و حل و فصل مسئله مساعدت کامل نمایند.
- ۵- طرفهای متعاهد مکلفند اقداماتی را که جهت اجرای تصمیمات هیئت داوری لازم باشد.
   اتخاذ نمایند. در صورت عدم اجرای تصمیمات به وسیله هر یک از طرفهای متعاهد، طرف متعاهد دیگر مجاز خواهد بود رفتار ترجیحی معادل را پس بگیرد.
- ۶- کلیه هزینه های مربوط به فرآیند داوری بالمناصفه توسط طرفهای متعاهد تامین خواهد شد.

مادة 19: اصلاحيهما

طرفهای متعاهد می توانند از طریق توافق متقابل این موافقتنامه را اصلاح نمایند. چئین اصلاحیه ای ۳۰ روز پس از اینکه طرفهای متعاهد رعایت کامل تشریفات داخلی مربوطه خود را در مورد لازم الاجرا شدن آن به اطلاع یکدیگر رساندند، معتبر خواهد گردید.

مادهٔ ۲۰ : پیوستهایی که متعاقباً نهایی خواهد کر دید

پیوست (الف) شامل ترجیحات تعرفهای که توسط دولت جمهوری اسلامی ایران اعطا خواهد گردید و پیوست (ب) شامل ترجیحاتی که توسط دولت جمهوری مردمی بنگلادش اعطا خواهد گردید و پیوست (ج) که شامل قواعد مبدا موافقتنامه، در فاصله ۱۲۰ روز از زمان امضای این موافقتنامه نهایی خواهند شد. این پیوستها زمانی که هر دو طرف متعاهد آنها را از طریق مبادله یادداشتهای دیپلماتیک مورد تأیید قرار دهند. لازمالاجرا خواهند شد و جزء لاینفک این موافقتنامه به شمار خواهند آمد.

اصلاحات پیوستهای الف، ب و ج این موافقتنامه می تواند بین طرفهای متعاهد مورد توافق قرار گیرد و از روز تبادل یادداشتهای دیپلماتیک توسط دو طرف لازم کاجرا خواهد گردید.

مادة 21: خاتمه موافقتنامه

هریک از طرفهای متعاهد می تواند این موافقتنامه را به وسیله ارسال اطلاعیه ای کتبی از طریق مجاری دیپلماتیک به طرف متعاهد دیگر، خاتمه دهد. خاتمه موافقتنامه شش ماه بعد از تاریخ اطلاعیه مزبور نافذ خواهد شد.

مادة 22: لازمالاجرا شدن موافقتنامه

این موافقتنامه ۳۰روز پس از اینکه طرفهای متعاهد رعایت کامل تشریفات داخلی مربوطه خود در مورد لازم الاجرا شدن آن شامل پیوستهای موضوع ماده ۲۰ را از طریق مجاری دیپلماتیک به یکدیگر اطلاع دهند، لازم الاجرا خواهد شد.

برای گواهی به مطالب فوق، امضاکنندگان زیر که به وسیله دولتهای متبوع خود از آختیار لازم برخوردار میباشند، این موافقتنامه را امضا نمودند.

این موافقتنامه در تاریخ ۲۶ جولای ۲۰۰۶ میلادی برابر با ۴ مردادماه ۱۳۸۵ هجری شمسی و ۱۱ شرابن، سال ۱۴۱۳ بنگلادشی در تهران در دو نسخه به زبانهای انگلیسی، فارسی و بنگلادشی تنظیم گردید و تمامی متون از اعتبار یکسان برخوردار می باشد. در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک عمل خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

سید مستود میر کاظمی وزیر بازرگانی از طرف دولت جمهوري مردمي بنكلادش

حسین ظل الرحمان وزیر مشاور در وزارتخانههای بازرگانی و آموزش عالی الحرمواهسا درکارت ترجیحی س جمعور اسلاایران و معور نظاری ۱۳۷/۱۲۵

14AV/ 11/9

In the name of God the most compassionate, the most Merciful

Preferential Trade Agreement between the Islamic Republic of Iran and the People's Republic of Bangladesh

PREAMBLE

The Government of the Islamic Republic of Iran ("Iran") and the Government of the People's Republic of Bangladesh ("Bangladesh"), hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

CONSCIOUS of their longstanding friendship;

EXPECTING that this Agreement will create a conducive environment for economic and regional relations between them;

RECOGNIZING that strengthening of their closer economic partnership will bring economic and social benefits and improve the fiving standards of their people;

BEARING in mind that the expansion of mutual trade and economic relations will foster further interaction between the Contracting Parties thus promoting regional peace and stability;

CONSCIOUS that such mutual trade arrangement will contribute to the promotion of closer links with other economies in the region;

BELLEVING that this contractual framework could promote gradually and could also extend to new areas of mutual interests;

STRESSING the need for the diversification of traded products with a view to fostering further development of their respective economies;

CONSIDERING that the expansion of their domestic markets, through commercial cooperation, is an important prerequisite for accelerating their processes of economic development;

BEARING in mind the desire to promote mutually beneficial bilateral trade; and

RECOGNIZING that progressive reductions and elimination of obstacles to trade through this bilateral Preferential Trade Agreement (hereinalter referred to as the "Agreement") will contribute to the expansion of bilateral as well as world trade,

ı

Agree as follows:

ARTICLE I OBJECTIVES

The objectives of this Agreement are:

- to strengthen the economic relationship between the Contracting
- to increase the volume of trade in goods between the Contracting
- to create a more predictable and secure environment for the sustainable growth of trade between the Contracting Parties;
- to reinforce and gradually promote this Preferential Trading Arrangement, and apprade it to a free trade agreement that could be considered at a future time;
- to expand mutual trade through exploring newer areas of cooperation:
- to facilitate diversification of traded products between the Contracting Parties;
- to encourage further competition amongst their enterprises; and
- to contribute in this way, by the removal of barriers to trade, to the harmonious development and expansion of bilateral as well as world trade.

ARTICLE 2 DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement:

- "Tariffs" means customs duties included in the national schedules of the Contracting Parties.
- "Para-tariffs" means border charges and fees other than tariffs on foreign trade transactions of a tariff-like effect, which are levied solely on imports but not those indirect taxes and charges which are levied in the same manner on like domestic products. Import charges corresponding to specific services rendered, are not considered as Paratariff measures.
- "Non-tariff barriers" means any measure, regulation, or practice, 3other than tariffs and Para-tariff, the effect of which is to restrict imports or to significantly distort trade between the Contracting Parties.
- "Products" means all products including manufacturers and commodities in their raw, semi-processed and processed forms. J. 31. C.

- 5- "Preferential treatment" means any concession or privilege granted under this Agreement by a Contracting Party through the reduction of tariffs on the movement of goods.
- 6- "The Committee" means the Joint Committee referred to in Article 16.
- 7- "Serious Injury" means significant damage to domestic producers of like or similar products resulting from a substantial increase of (preferential imports in situations which cause substantial losses in) terms of earnings, production or employment unsustainable in the short term. The examination of the impact on the domestic industry concerned shall also include an evaluation of other relevant economic factors and indices having a bearing on the state of the domestic industry of that product.
- 8- "Threat of Serious Injury" means a situation in which a substantial increase of preferential imports is of a nature so as to cause Serious Injury to domestic products and that such injury, although not yet existing, is clearly imminent. A determination of threat of Serious Injury shall be based on facts and not on mere altegation, conjecture, or remote or hypothetical possibility.
- 9- "Critical Circumstances" means the emergence of an exceptional situation, where massive preferential imports are causing or threatening to cause "Serious injury" difficult to repair and which calls for immediate action.
- 10- "Dumping" means the introduction of a product into the commerce of the other Contracting Party at less than its normal value which is the comparable price in the ordinary course of trade for the like product destined for consumption in the exporting country, or in the absence of such domestic price, is either the highest comparable price for the like product for export to any third country in the ordinary course of trade, or the cost of production of the product in the country of origin plus a reasonable addition for selling cost and profit.
- 11- "Margin of Preference" means percentage of tariffs, by which tariffs are reduced on imports from one Contracting Parties to another as a result of preferential treatment.

ARTICLE 3 SCOPE AND COVERAGE

This Agreement and all provisions therein apply to trade between the Contracting Parties relating to all products covered by this Agreement.

Janes Just

ARTICLE 4 TARIFFS, PARA-TARIFFS AND NON-TARIFF BARRIERS

I- The Contracting Parties hereby establish a Preferential Trade Arrangement through this Agreement.

2- The Contracting Parties shall grant each other tariff concessions on the basis of margins of preference which shall be based on their National Tariff Schedules.

3- The Contracting Parties further agree to eliminate from the date this Agreement enters into force, all non-tariff barriers and any other equivalent measures on the movement of goods, other than those [permitted under WTO] and Article 8 of this Agreement.

4- Thiving exchanged their respective lists of para-tariffs, the Contracting Parties also agree not to make any increase in the existing para-tariffs, or introduce new or additional para-tariffs without mutual consent.

5. In the implementation of this Agreement, the Contracting Parties shall pay due regard to the principle of reciprocity.

6- The Contracting Parties shall consider further liberalization of their bilateral trade through future consultations.

ARTICLE 5 MOST FAVORED NATIONS TREATMENT

The Contracting Parties shall unconditionally accord each other treatment which is no less favorable than that accorded to any other non-contracting party with regard to all the rules, regulations, procedures and formalities applicable to trade including customs valuation procedures as well as

methods of international transfer of payments for trade. However, unless there is specific mutual agreement between the Contracting parties, they shall not be eligible to benefit from tariff rate quotas or tariff concessions granted or to be granted by any Contracting Party to some other country within the framework of a specific free trade agreement, preferential trade agreement or regional trade arrangement.

ARTICLE 6 NATIONAL TREATMENT

Domestic laws, regulations and all other measures and formalities of one Contracting Party applicable to imports from the other Contracting Party shall not be applied in a manner so as to accord protection to domestic productions. The Contracting Parties shall accord treatment to products originating from the territory of the other Contracting Party, no less favorable than that accorded to the like domestic products.

ARTICLE 7 TRANSPARENCY

The Contracting Parties commit themselves to ensure transparency with regard to their relevant regulations and practices through publication. They shall also notify each other of new measures which pertain to or affect the operation of this Agreement.

ARTICLE 8 EXCEPTIONS

Subject to the condition that such measures are not applied in a manner to constitute arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on trade between the Contracting Parties. Nothing in this agreement shall preclude prohibitions or restrictions on imports, exports or goods in transit, justified on grounds of public morality, religious values, public policy, national security, protection of human, animal and plant life and health, protection of national treasures possessing artistic, historic or archaeological value, protection of exhaustible natural resources and genetic reserves, regulations concerning gold or silver. Nothing in this Agreement shall also be understood to require either Contracting Party to furnish any information the disclosure of which it deems contrary to its essential security interests. -

ARTICLES RULES OF ORIGIN

Products covered by the provisions of this Agreement shall be eligible for preferential treatment provided that they satisfy the Rules of Origin as set out in Annex C to this Agreement, which shall form an integral part of this Agreement.

ARTICLE 10 SAFEGUARD MEASURES

1. If any product is imported into the territory of a Contracting Party in such a manner or in such quantities as to cause or threaten to cause Serious Injury in the territory of that Contracting Party, such Contracting Party may with prior consultations with the other Contracting Party, except in critical circumstances, suspend provisionally the preferential treatment accorded to that product under the Agreement. فعا لزارالمريد

2. When either Contracting Party in terms of paragraph 1 of this Article has taken action, it shall simultaneously notify the other Contracting Party and the Joint Committee established in terms of Article 16. The Committee shall enter into consultations with the Contracting Parties and endeavor to reach a mutually acceptable agreement to remedy the situation. If such consultations fail to resolve the issue, the Contracting Party affected by such action shall have the right to withdraw the equivalent preferential treatment.

ARTICLE II ANTIDUMPING MEASURES

If either Contracting Party determines that dumping is taking place in trade with the other Contracting Party, it may levy an antidumping duty on the importation of the products dumped, if it determines that the effect of the domping, as the case may be, is such as to cause or threaten to cause material injury to an established domestic industry, or is such as to retard materially the establishment of a domestic industry.

ARTICLE 12 BALANCE OF PAYMENTS

- Either Contracting Party, when faced with serious balance of payments difficulties or under threat thereof, may take restrictive imeasures with regard to the transfer of payments for its current account transactions in the framework of this Agreement, subject to conditions hand procedures set out in this Article.
- Either Contracting Party intending to resort to such measures, shall enter into consultations with the other party with a view to designing a mutually acceptable mechanism to address the situation. In the event of it not being practical to enter into prior consultations, they shall promptly do so following the adoption of such measures. While in consultation, the Contracting Parties shall give exhaustive consideration - to all other possible alternative solutions to deal with the situation.
- If the Contracting Parties fail to come to a mutually satisfactory agreement within three months of the beginning of such consultations, the party affected by serious balance of payments difficulties, may adopt or maintain the measure concerned provided that it will; John Land

- a. Avoid unnecessary damage to the commercial, economic or financial interests of the other party;
- b. not be more burdensome than necessary to deal with the balance of payments difficulties or threat thereof;
- c. be temporary and be phased out progressively as the balance of payments situation mitigates, and
- d. be applied in a manner that the other party is treated no less favorably than any non-contracting party.
- In case the balance of negotiated concessions is substantially affected by the measures of a Contracting Party, falling under the provisions of this Article, the other Contracting Party shall have the right to deviate from its obligations under this Agreement with respect to substantially equivalent trade, until such time those restrictive measures are relaxed.

ARTICLE 13 RE-EXPORT & SHORTAGE CLAUSE

- In the event that a Contracting Party adopts or maintains a prohibition or restriction on the importation from or exportation to a non-contracting party of a product, nothing in this Agreement shall be construed to prevent that Contracting Party from:
  - (a) limiting or prohibiting the importation of such product of that non-contracting party from the territory of the other contracting party; or
  - (b) requiring as a condition of export of such product of the Contracting Party to the territory of the other Contracting Party, that the product not be re-exported to the non-contracting party, directly or indirectly, without being consumed in territory of the other Contracting Party.
- 2. In addition, none of the provisions of this Agreement shall preclude the maintenance or adoption by either Contracting Party of any trade restrictive measures necessary to remove or forestall a serious shortage, or threat thereof, of a product essential to the exporting Contracting Party.

ARTICLE 14 TRANSFER OF PAYMENTS

All receipts and payments arising in regard to trade transactions under this Agreement shall be made in convertible currency in accordance with the laws and regulations of either Contracting Party.

-11/1 /20

ARTICLE 15

STANDARDS, TECHNICAL REGULATIONS AND SPS MEASURES

The Contracting Parties shall ensure that standards, technical regulations and sanitary and phytosanitary measures are not prepared, adopted or applied so as to create obstacles to mutual trade or to protect domestic production. Accordingly, the Contracting Parties shall:

- (a) ensure that any sanitary or phytosanitary measure is applied only to the extent necessary to protect human, animal or plant life or health, is based on scientific principles and is not maintained without sufficient evidence, taking into account the availability of relevant scientific information and regional conditions;
- (b) ensure that standards and technical regulations are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to mutual trade. For this purpose, standards and technical regulations shall not be more trade restrictive than necessary to fulfill a legitimate objective, taking into account the risks non fulfillment would create. Such legitimate objectives include those measures described in Article-8. In assessing such risks, relevant elements of consideration include available scientific and technical information, related processing technology or intended end-uses of products; and
- (e) consider the mutual recognition of their standards.

ARTICLE 16 JOINT COMMITTEE

- 1- A joint committee shall be established at the level of Director General/Joint Secretary of the Contracting Parties. The Committee shall meet initially within six months of the entry into force of the Agreement and thereafter at least once a year or as and when necessary to review the progress made in the implementation of this Agreement.
- 2- The Committee shall set out its rules of procedure within 6 months of the entry into force of this Agreement.
- 3- The Committee may also set up any other Sub-Committee and/or working Group for specific purposes, as it may consider necessary.
- 4- The Committee shall accord adequate opportunities for consultation on representations made by either Contracting Party with respect to any matter affecting the implementation of this Agreement.

My God

ARTICLE 17 CONSULTATIONS

- 1- Each Contracting Party shall accord sympathetic consideration to and shall afford adequate opportunity for consultations regarding such representations as may be made by the other Contracting Party with respect to any matter affecting the operation of this Agreement.
- 2- The Joint Committee shall meet at the request of either Contracting Party to consider any matter for which it has not been possible to find a satisfactory solution through consultations under paragraph I above.

ARTICLE 18 DISPUTE SETTLEMENT

- 1- Any dispute arising from the interpretation and or application of the Agreement shall first be settled amicably through bilateral consultation.
- 2- In case the dispute is not settled amicably within 90 days from the beginning of the consultations, either Contracting Party may, in accordance with their laws and regulations, refer it to an arbitration panel, consisting of one representative from each Contracting Party and one person other than nationals of the Contracting Parties, and to be chosen by agreement between the said representatives.
- 3- The arbitration panel shall determine its rules of procedure.
- 4- Contracting Parties shall give the arbitration panel all assistance to examine and resolve the case.
- 5- Contracting Parties shall be bound to take measures involved in carrying out the decisions of the arbitration panel. If either Contracting Party fails to implement the decisions, the other Contracting Party shall have the right to withdraw the equivalent preferential treatment.
- 6- All costs relating to arbitration process shall be borne equally by the Contracting Parties.

ARTICLE 19 AMENDMENTS

This Agreement may be amended through mutual consent, which will be effective and shall constitute an integral part of this Agreement on the 30th day after the both Contracting Parties have notified each other that their respective internal procedures for its entry into force have been completed.

Mr Les

ARTICLE 20 ANNEXES TO BE FINALIZED

Annex A, containing the Tariff Preferences to be granted by the Government of the Islamic Republic of Iran and Annex B, containing the Tariff Preferences to be granted by the Government of the People's Republic of Bangladesh and Annex C containing the Rules of Origin under the Agreement shall be finalized within a period of 120 days from the signing of this Agreement. These Annexes shall become effective and shall constitute an integral part of the Agreement when both the Contracting Parties have confirmed them through the exchange of diplomatic notes. Amendments to Annexes A, B and C of this Agreement may be agreed upon by the Contracting Parties which shall become effective on the day it has been notified by both the Parties through the exchange of diplomatic notes.

ARTICLE 21 TERMINATION OF THE AGREEMENT

Either Contracting Party may terminate this Agreement by means of a written notification through diplomatic channels to the other Contracting Party, which shall take effect six months after the date of such notification.

ARTICLE 22 ENTRY INTO FORCE

This Agreement shall enter into force on the 30th day after the Contracting Parties have notified each other through diplomatic channels that their respective internal procedure has been completed in respect of this Agreement including the Annexes under Article 20.

In witness thereof, the undersigned, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate in Tehran on 26 July 2006 corresponding to 4th Mordad 1385 /11th Sharbon, 1413 in English, Persian / Bangla and all texts being equally authentic. In case of divergence in interpretations, the English text shall prevail.

For the Government of the Islande Republic of Iran

For the Government of the People's Republic of Bangladesh

Mohammad Saccdi Kia Minister for_{toler}^{-1} Housing & Urban Development M.Saifur Rahman Minister for

Finance & Planning